

Telegraful Român

[Organ național-bisericesc.]

Abonamentul:

Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marți, Joi și Sâmbăta

Corespondențele

Se adresează Redacției «Telegraful Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefractate se refuză.
— Articlele nepublicate nu se însoțesc.

Prețul inserțiunilor, după invocată**Abonamentele și inserțiunile**

se adresează Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

După 50 de ani.

E ziua Sfântului Andrei, Andrei cel întâi chemat. De 80 de ani ziua aceasta e sărbătoare națională în biserică noastră. Dela 1846 până la 1873 ea a fost zile de bucurie. Serbam ziua numelui Arhiepiscopului Andrei, care viețuia cu duhul și cu trupul între noi.

Noi sunam scuțitii, apărăți, cum scuțiti, apărăți sunt copiii în casa părintelui lor, celui bun, până când el trăiește. Și atunci noi dam laudă Domnului pentru toate cele revărsate asupra noastră prin mijlocirea părintelui celui bun.

Dela 1873 până azi serbam amintirea numelui lui. Sinodul nostru arhiepiscopal a făcut din ziua aceasta serbare națională. În toate bisericile noastre tinem părtășas pentru odihna sufletului lui. În toate școalile noastre tinem sărbătoare, conferințe cu tinerimen studioasă, în care ne aducem aminte de faptele lui și le punem înainte pildă bună.

Mai ales acum în zilele noastre cu înimile umilită ne adresăm către Dumnezeul miliei și al indurărilor pentru toate cîte a dat nouă.

In România Mare se face unirea bisericilor române ortodoxe, unirea lor în cele administrative, cîci în celelalte evenimente. Și ca temelie a lucrărilor se ia memorabilă lucrare a mitropolitului Andrei, statutul organic.

Este cum a sărbătat biserica înainte cu 50 de ani ziua Sfântului Andrei.

(«Telegraful Român» Nr. 98, dela 1/13 Decembrie 1868.)

Ziua de Sfântul Apostol Andrei.
Sibiu, 30 Noemvrie.

Chemarea celui dintâi învățătel Andrei a fost un ce epocal pentru omeneire, pentru că cu aceasta s'a întâzit cîteva din cele douăsprezece coloane ale mântuirii prin Cristos. Cu aceea ocazune s'a aprins cîteva dință lumină aici pe pămînt, lumina, care avea să lumineze în lume spre a se cunoaște omul pe sine în demnitatea sa de om, și de a nutri în el credința de acel viitor etern, în împărăția spiritelor.

Provedința face și astăzi minuni cu poarte. Ea îndeplinește în special cu ele, ce au împlinit cu omeneimea în genere, când s'a făcut cel dintâi pas al lăzării creștinismului. Poporul român avea lipsă de a-și din un intunec greu ce l-a sesidat vicisitudinile secolilor ca o negură peste dânsul. Și iată provedința ne trimisă

pe Andrei, carele cu toțigul dreptului și al legei a condus pe poporul său la exercitarea demnitații sale ca biserică autonomă și națională.

Când suntem pătrunși de astfel de cugete, considerăm și prezentul; considerăm însă mai mult venitul, carele are să desvoile arborele seminței ce și până acum a adus roadă multă.

Cugetele acestea stărnite în noi, nu sună niște cugete isolate. Ele sunt o proprietate foarte estinsă a tuturor românilor, acelora ce o înțeleg și acelora ce încă nu o înțeleg. De aceea e foarte natural, ca ziua de serbare a Apostolului celui întâi chemat S. Andrei, care este toatădeșă și ziua numelui Preașfintului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Bar. de Șaguna, să fie o după festivitate solemnă pentru toți români de sub Arhiepiscopiea Preașfintului P. acum numit. Să ne permită, public, drept argument despre adevărată existență a cugetelor de mai sus a enare simplu, cum fiu suflarești de aici ai Marelui Arhiepiscopului au petrecut această zi festivă și în anul acesta:

Eri seara la 4 ore se săvârși serviciul dumnezeesc de seara cu lithia. La sâpte ore Seminarul nostru era iluminat frumos și caspetii invitați de junimea noastră clericală, soșiră într'un număr foarte strâns (preoți, funcționari, neguțători și meseriași; doamne și dominoase) în sala pregătită pentru festivitate. Corul deschise festivitatea prin inimul indatinat, căruia urma o cuvântare festivă rostită de clericul în anul III, Danil Popoviciu Barcianu; o cuvântare foarte bine Iesuță și care cuprinde datele istorice bisericești și naționale, dela sosirea Excelenței Sale Preașfintului Arhiepiscop și Mitropolit până în momentul de față. Corul continuă apoi o intonație frumoasă «Sfinte Părinți», urmată de o declamație nimerită de către clericul în anul III B. Florinu. După execuțarea piesei «Respiră românește», de cor, declama cu mult succes clericul an. I. O. Sorescu poezia lui C. Boliacu «Silă».

Festivitatea se încheia ieri seara cu «Pre Stăpânul» executat de cor, după care oaspetii cu inimile pline de bucurie se despărțeau.

Astăzi se celebrează Sfânta Liturghie de către corul profesoral seminarial, la care se cetează rugăciuni ferbinți pentru îndrumarea sănătății a Preașfintului Arhiepiscop și Mitropolit, pe care Dumnezeu să îl înțină întru fericele mulți ani!

Noul guvern.

Noul guvern a fost format, spre satisfacție generală, punându-se capăt crizei ivite într'un din momentele cele mai dificile prin care a trecut vreodată țara. Dăm mai jos decretul de numire a noilor miniștri.

Ferdinand I

Prin grația lui Dumnezeu și Voința Națională, Rege al României.

La foșii de față și viitori sănătate.

Având în vedere decretul sub Nrul... am decretat și decretăm:

Art. I — Numim ca miniștri ai noștri, secretari de Stat, pe dină:

Al. Vaida-Voevod, președinta și externele.

General Averescu, interne.

General Răducanu, răboiu.

I. Pelivan, justiție.

Octavian Goga, instrucție publică și culte.

Aurel Vlad, finanțe și ad-interim la industrie.

M. Popovici, lucrări publice.

V. Bontescu, domeniile.

Șt. Pop, ministru al Ardealului fără portofoliu.

Pan. Halipa, ministru delegat al Basarabiei, fără portofoliu.

I. Inculeț, ministru al Basarabiei, fără portofoliu.

I. Nistor, ministru al Bucovinei, fără portofoliu.

Art. II. — Prezidențiale consiliul no-
struție de miniștri este însărcinat cu execu-
tarea prezentului decret.

Dat în București, la 5 Decembrie 1919.

Ferdinand.

Președ. cons. de miniștri și ministru
al ascensiilor sănătate.

Dr. Al. Vaida-Voevod.

Reformă în ministerul de culte. Ce-lin în ziarele din București: Până la crearea nouului minister al cultelor, pe care î-l anunță necesar în faptul importanței chestiunilor religioase în statul mărit, la ministerul instrucției este vorba de numirea unei fețe bisericești în postul de secretar general, și care să se ocupă în mod special cu toate chestiunile de culte. Partea instrucției publice ar rămâne în acest caz rezervată numai ministerului, ca un început de diviziune a muncii, și de specializare.

Instalarea noilor miniștri

La ministerul lucrărilor publice

Eri la orele 11 dimineața d. general Mihail, în fața directorilor generali și inspectorilor generali a județului o cuvântare aducându-le mulțumiri pentru munca depusă.

Prezintă apoi pe nouă ministru, d. Mihail Popovici, rugându-l să-i dea același neagră concurs.

D. inginer inspector general Elie Radu a mulțumit lui general Mihail în numele funcționarilor ministerului.

D. M. Popovici, nouă ministru de lucrări publice, a rostit o frumoasă cuvântare, spunând că azi când vîzul secolar al Românilor s'a realizat, urmărea munca răspunzătoare pentru consolidarea României Mari.

Voi căuta să îmbunătățesc și să înmulțesc rețea noastră de cale ferată, lucru care va contribui imediat la lemnirea traiului. D-sa termină cercând concurs entuziasmat.

La ministerul de finanțe

D. Angelescu, fostul ministru, de finanțe a adus vîl mulțumiri directorilor generali că și întregul personal pentru ajutorul dat în conducerile finanțelor.

D-sa prezintă apoi pe d. Aurel Vlad.

D. Aurel Vlad nouă ministru de finanțe arată că primul său gînd este înființarea situației financiare a României Mari. D sa face apel la cei de față rugându-l să-i secondeze, în muncă așa de grea pentru restabilirea finanțelor țării.

La ministerul instrucțiunil

D. Octavian Goga, nouă ministru al cultelor și instrucțiunii publice, s-a prezintat eri la departamentul d-sale, făând contact cu funcționarii superiori, inspectorii generali și inspectorii și directorii Învățământului.

Cu această ocazie d. general Lupescu și-a lăsat rămas bun de foșii colaboratori, rostind o scură cuvântare.

Când am venit la d-voastră — spune d. general — v-am proscris că nu voi sta mult. Mi am făut promisiunea. Am ghăsit la soții colaboratorii mei dragostei, devotamente, prieere. Peic încătar și măndru că v-am fost două luni ministru.

Vă promit o dulce și frumoasă amintire pentru fiecare în parte.

Multumesc d-lui secretar general care — lăsându și serioasele ocupanții de profesori universitari — a primit să călăuzească bunul mers al administrației școlare.

D. Octavian Goga schițează, în cîteva cuvinte programul de activitate, pe care-l va urma la ministerul instrucțiunil.

Trebuie să avem atenția încordată asupra greutății problemei de unificare Învățământului și de rezolvarea chesnului religios, care vor pun în curând.

Date lînd greutățile și importanța problemelor va trebui făcută bifurcarea ministerului, ba poate chiar o diviziune în două aleile: instrucție și culte.

D. ministru face apel la munca tuturor funcționarilor.

D. Vălcovici, secretarul general al ministrului instrucțiunil îi asigură că apelul d-lui ministru va înțîlni ceea ce mai mare bunăvoie din partea funcționarilor care sunt specialiști în ramura Învățământului.

Ureză bună venire d-lui ministru care are legătură intimă suflătoare cu ministerul culturii.

(Dada)

Pentru cei care conduc

calea ferată în sfîrșit.

Un tren oprit în camp, ca să fie dată jos 5 preoți români.

S-ar părea de necreuzit cele spuse mai sus, dacă n-ar fi următorul cas, petrecut cu susținut, și pe care îl vom exuna aici, pentru a atrage atenția celor în drept, pentru pedepseirea celor culpabili.

Eram în întoarcere dela Sibiu, unde fussem să-mi ridic restanțele de salar pe cești 2 ani.

După o așteptare plătită de 7 ore în Copșa, veseli de soișarea trenului, ne urcărăm eu în față 4 colegi într-un wagon de cl. II — se înterge — după prim opinîri uriașe, înzburările să cădăgim astăzi loc, ca să fi sună siguri, că nu luncesc îna cu vagoanele. Deși îmbăzi zîji încă era gata să ne înăbușim, și orbănd că primă intunerică, totușă buna dispozitie nu dispăruse dintr-o noil. Pe semne vîlnoase bună și glumele noastre nu au fost pe gustul unui soldat său, care ne apostrofăza, provocându-se să nimănuiști pe corduri, căci de general doarne.

Ba insistând să părăsim wagonul sub cînd că ar fi rezervat, nu ne mai rămasă altă opțiune, decât să cerem și să îndemnăm la respectul domn mare, a cărui ordonanță să dea de soldatul în chestiune. S-a crezut pentru a mijloca să putem rămăne în wagon, căci era peste puțină să găsești alt loc în tren.

Mare ne fu înstă mirarea văzând, că trenul ce abia se mișca din gară, se opri în mijlocul cămpului în bezna nopții. Disparația soldatului obraznic îndată ne a pus în clar că situatia pembla. Înțeleseamă îndată scopul cu care să oprim trenul, și care nu putea fi altul, decât de a ne primejdui viața dându-ne jos în mijlocul cămpului. Despre aceasta nu mai încăpuse o îndoială văzând că spore conductorului provocându-ne să părăsim wagonul cu cuvîntul: «tesăc lesănlă, ei bizotăgii kocșa». În același timp alt individ ne amenință, forțându-ne să executăm ordinul. Văzând porțirea nelușoță, că a acestor bestii de oameni, în cari se zădăram să autuam un dram de simt omenește spre a-l îndepărta să renunțe la planul lor criminal, credînd că înădejde că ni se va rezerva astăzi loc în tren. Ce să vezi însă! Că ai bate în pâlnița trenului porai. Văzând situația, nemobilă, unii din noi și adeță preță: Ioan Dan, Dumitru Ban și Emilian Stoica mai moșoșeau, strânzându-se într-un wagon de vite, putuse să se vadă în siguranță. Ei și cu par, Iuliu Holdor, de o urând reîntors din America, ca să nu rămână în mijlocul cămpului. În bezna nopții, prada răzător și gală să îngheță, nu mai stăruam mult pe gânduri, ci ne aruncărăm în loga trenului pe scără, căci sădăcăne de ne fierul din afara.

Nu pot să descriu clipele de groză din care am petrecut atunci, abia pînă să ne poemă o mână, cu ceea ce ne pîneau bagajul și amenințări în tot momentul să fim zdobbi de grinzile de fier ale podurilor de pe stejarul Tărnavei?

Întrebându-ne unul pe altul: «Frate părinte, care cătă km, mai sunt pîna la proscina stației? Oare putem vom rezista la frig, să să nu ne înghete mănele?

Apoi facând reflexiuni, care oglindau durea cea mai compină, ce o încercam noi, văzându-ne sjună în halul acela.

Să vedea însă, că Dumnezeu, pe care îl rugam, murmurând rugăciuni în gândul nostru, nu a putut sărbătora răutate, căci spore marea noastră bucurie, după ce nici la stația proximă, intenționată nu a fost opri trenul, spre a nici se deschide usa, să care bătăiem cu disperare și cu groază care și-o luăm moarte, pe care o vezu în față — zic — spre marea noastră bucurie am zărit de departe luminiile lampelor electrice din Mediaș.

Sosit în gară, imediat am pus mâna pe conductor, care nu s-a așteptat, să ne mai văză în viață, sau cel puțin nu credea să ne mai fi putut ureză noi în tren, ceea ce urse să se putea deduce din frica pe care am văzut-o la el, preînduse de bună vole în mânile noastre spre a-l deține înaintea sefului de gară, unde credem că și-a vrut să dică pedeapsă. Spore marea noastră însă, pe lângă că nu și se răspundea la vorba noastră incomensabilă, deși arătaseră vinovăția lui pentru încercare de omor, ei fu lăsat în apărare, iar după ce ne refuzără de a ne pune la dispoziție cartea de plângeri, sub cuvînt că: Nici năs pașnăkony, ne măghărăzim cu nădejdește, că doară la Drejcieună C. F. R. nici se vădă satisfacția la care a rămas să facem plângere. Nici atâtă omenie ne având, ca ajunsă la Mediaș, cel puțin acolo să nă se dea un loc în tren, am fost sălji să astepțăm pînă în dimineață la proximul tren și astfel nomai 2-3 zile la ameazi am putut să fău la gara Feldioara.

Vălcile, 1 Decembrie 1919.
(Gaz. Trans.) George Fl. Preșmăreanu,
paroh adm.

Cronică din Basarabia.

Hotin.

Activitatea culturală — În orașul Hotin, cu o populație de circa 25.000 locuitori, se găsesc actualmente 14 școli de băieți și fete și șine: 6 școala primă mixtă, cu 4 clase, 1 școală primă de fete cu 5 clase, 2 școale evreiești, 1 școală polonă, 2 școli medii, un liceu de băieți și un liceu de fete, ambele cu 8 clase.

In afară de aceste școli este o școală de adulți, divizată în 3 seri: începători, mal înaintași și cari care cunoște limba română și care este frecuentlyă de către funcționarii direcției autorității și persoane particulare care sunt condusă de Revizorul școlar de N. Păun, asistat de 4 lectori.

Toate aceste școle se întrețin de către diferite comunități, la care la parte însemnată pri-măria orașului Hotin.

In zilele de 23, 24, 25 și 26 Noemvrie, di Inspector școlar D. V. Tonă a sour în orașul nostru, și care impunere din cîndea Găicicevici, președintele Comisiei Interimare a orașului, B. J. vice-președintele Comisiei, Inspector școlar N. Păun și dr. Giurumescu, instructor școlar al județului, Hotin, au făcut o minu-tărie inspectoare și tuturor școlelor primare din oraș — timp de patru zile.

In ultima zi a inspecțiilor, a intrunit în localul școlei medii N. I. pe tot corpul didactic primar, pe lângă care au luat parte oficiai și dr. Găicicevici, președintele Comisiei Interimare a orașului, B. J. vice-președintele Comisiei, Buga, președintele Comisiei Județene și Cere-senea, membru al acestui consiliu.

Scopul intrunirii, o conferință crtică a în-vățământului din oraș și experiența constatărilor facute din această inspecție.

Di Buga, președintele zemstvei, arată că va da tot concursul, altării de de predinete și Comisiei Interimare, și că va primi început a cumpărăt abecedarile necesare pe lângă portretele MM. LL. Regale, ce vor fi așezate în fiecare școală.

Ocăchievici, președintele Comisiei Interimare, săuță era nouă a învățământului primar, face elogii diuș Inspector școlar, și face o comparație între inspecțile școlare românești și cele ruse, — cu care ocazie inspectořii de pe vremuri se mărgineau a veni în oraș, — măndu-țând la unul, bănd la altul, iar școlile erau lăsătăriile și la bunul plac al învățătorilor, care faceau și ei — și astădată celelalte ocupării ne-oficiale le permiteau.

Const. Dimitriu Bîju.

Liceul de fete Nr. 1.

— Serbarea unirii Ardealului. —

In inițiativa dñei directoare E. Botezatu, cu ocazia unirii Ardealului cu restul României, la urmărirea patru-mâna, la îlea de mai sus, a avut loc un serviciu religios oficiat de preotul Bucovinian în prezența d-neor profesoare, părinților elevilor, a lui Dr. C. Ionescu, directorul ministerului, Cociorva, sub-directorul de interne și alții.

După serviciul religios, d-ne Băsulescu, profesorul de istorie a finit o cuvântare «ocnașoală».

Coruline conduse de d-na Tuțu și dr. Părescu au cântat «Imnul Național», «Marșul și «Flora Unirii».

Elevele Snegota Dimitrescu, Lefter, Ar-mășu, Murășu, Cojocaru, Talpa și Dunova au recitat poezii de Coșbuc, Isosif, Goga, Alexandri și Sorici.

Serbarea s-a încheiat cu dansuri naționale jucate de eleve.

Modul cum s-au executat corurile și dansurile și precum să recită poezile de către studioasele elevi, nu poate decat să aducă laude d-nei directoare.

Școala parohială de fete.

— Sezatori și serbare culturale. —

După hotărârile statului pedagogic al școlii parohiale de fete din Chîșinău, Sambăta 29 Noemvrie la ora 6 seara s-a început șirul de sezoane literare.

Dr. E. Harnagea, profesor de limba română, a vorbit despre Al. Vînățău citind și din poeziele acestuia. De asemenea au citit elevile Ungureanu din clasa VI a fundamentală.

poezile «Cum curge vremea» și fragmentul IV din clubele; Arventieva din aceeași clasă a cîști «Prima lecție».

Mercuri dimineața se va oficia în capela școalăi un parastas pentru odihna sufletului ma-reului Vlăduș.

Luni în 1 Decembrie 1919, dimineața, s'a făcut un Te Deum în capela școalăi, pentru Unirea cu Ardealul, Părintele Ev. Lesnic, sub-direcțorul școalăi a jinut o cuvântare la ora 4 p. m. dr. Margaretă C. Stefanescu, profesoră de limba română a vorbit despre însemnatatea zilei de 1 Decembrie pentru toată suflarea românească arătând și suferințele pe care le-au suferit de-a lungul veacurilor fratii Ardeleani.

Eleva Lepăduț din clasa IV a recitat poezia: «Oda statul lui Mihai Viteazul» de V. Ale-xandri. Au fost coruri: «Despreță-te Române», «Român verde ca stejarul», «Ardealul», etc.

Să se execute mai multe bucurii la piano de cără elevile Roșca din clasa VI fundamen-tala și Ceacovasca din clasa VIII.

Au luat parte toate elevile și profesori școalăi.

Serbarea s'a încheiat jucându-se: «Hora Unirii».

Stirile zilei

Resortul cultelor și instrucțiunii publică din Cluj a dat o ordonanță, acordând un șir de favori studenților ce au întârziat cu studiile din cauza duratăi lungi a războiului. Astfel studenții în drept, caru să servă în armată 1 an, pot absolvire dreptul cu 6 semestre, cel caru să servă 2 1/2 ani cu 5 semestre, cel caru să servă 3 1/2 ani cu 4 semestre, iar acelora caru să servă și mai mult se îl va libera absolvențui cu 3 semestre. În anii acestia de serviciu se numără și stagiu celor cu termen redus (cu numitul vostru). Resursele fondatoriale publică, să după-ava cu corpuri profesionale dela facultatea de drept, poartă încrengături. În mod excepțional, ca absolvenții școalelor comerciale superioare și absolvenții școalelor normale, foșii militari, să fie primiți ca studenți ordinari la facultatea de drept. Acestor din urmă atragem atențunea de a și căstiga mai înfiț examenul diferențial de latiniș. Altcum urmăreză cu acest examen să și-l dea la universitate.

Gest nobil. Preașfintia Să părintele Episcop din Odea moare, Dr. Dimitrie Radu, a dăruit bisericii unite din București, unde a primi crizotona de preot, suma de 100.000 coroane.

Fapta neastă nobila o a făcut Preașfintia Sa acum în toamna acestui an, fiind la hucările senațional în România. La toată întâmplarea lăpă-vrednică de înregistrat și vrednică de imită.

In București dijurnele deputaților s'au sta-torit cu 140 lei. La sumă aceasta se ridică și dijurnele senatorilor.

Doxologie în București. «Unirea» aduce stirea, că în București cu ocazionala primei aniversări a unirii Ardealului cu patria Mamă, s'a jinut Te Deum în biserică unită din strada polonă.

Sfântă religioasă a fost oficiată de Dr. Traian Frenț, episcopul din Lugoj.

La sfântă slujbă au luat parte mai mulți de-pu-tați și senatori ardeleani.

Președinte și curți de apel din Timișoara, a fost numit judecător în retragere de Dr. Dimitrie Bălaş de Lissa, fratele mai mare al geniu-lui și mult apreciatului director silvic al Co-munității de avere, Alexandru Bălaş. Când înregistram această situație îmbucurătoare, jinem să subliniem, că Consiliul Dirigent a făcut cea mai norocioasă alegeră. Încredințând organizarea și conducerea justiției din Banat unu distins juriu și jurist al neamului, care numai prin talentul său superior a putut urca cea mai înaltă etapă în ierarhia justiției noastre băschi. Descen-dent al unei familii din jura Făgărașului, mai apoi mutată în Hațeg, cu distincție tradiții familiare și rang de răzeș, el este fără cel mai mare al judecătorului de pe vremuri Ioan Bălaş din Hațeg, figură marcantă din trecurul luptelor na-tionale-politice-naționale din Ardeal, iar în frâma-riile zguduitoare cu dorul de libertate al nea-

muli românesc în anul 1848, omul de incre-deare al lui Avram Iancu, dupăcum mărturisescă corpondația intimă prietenăscă între el și marele general, păstrată cu mare pietate între documente preleșăute pentru trecutul nostru mărturie, ale familiei. Noul președinte și-a făcut studiile în Viena, Oraș și Paris și, întrând în slujba de judecător, prin munca neobosită și printră-lentul său proziv însă și-a ridicat pofta și la treaptă de judecător. Activitatea sa de judecător și-a desfășurat-o aproape patru decenii în diferitele centre administrative și judecătorești, adunând pe parcursul carierei numeroase distincții și bucurii, această numără, văzând prin ea răspăspite o activitate pușă cu o rău pricepere în slujba dreptății și bineleui neamului său. Ne asociăm la această bucurie și noi, cel din granită, în mijlocul căror înălță a petrecut nouă rezidență și trimisem dorurile noastre de bine în opera de clădire a Justiției românești.

«Poata Diec.»

Din «Tara Nouă»: Comisia din la Paris a întrerupt pe lângă delegații români dela conferință păcii, ca pînă la 1 Decembrie să se înainteze tablouri de toate pagubile agricole și industriale suferite de România în urma ocupa-ției germane. Tablourile vor fi remise Germaniei pînă la 31 Decembrie a.c. în conformitate cu tratatul de pace. Prin acest tratat, România se obligă să întrebuteze resursele sale econo-mice direct pentru restabilirea materială a re-gimului puterilor aliante și asociate invadante, în măsură în care acestea puter vor hotără.

— La Cernăuți s'a jinut o importanță adu-nare a învățătorilor din Bucovina convocață de dinănd învățători și deputați Ovruncu și T. Bujor. S'a discutat atitudinea învățătorilor din Bucovina pentru cultivarea masselor și ameliorarea situației lor. A luat cuvântul și de Tohan, Dr. Stefan Percec a cîști telegramă care să urmărisse dlor I. Mhalache, N. Iorga și L. Nistor.

Toate curțile casărăilor din Bulgaria vor fi transformate în gădini de zarzavat. O parte din ele ca și camăruile de trăgere au fost arăte și seminate în grădină.

— Reprezentanții întreprinderilor comer-ciale «The Baldwin Locomotive Works» din America, care se află în București sub conduc-țarea duului colonel Groble din armata Statelor Unite, tratează cu administrația căilor noastre ferate pentru procurarea locomotiveelor și a păr-ților de mașini necesare C.F.R.

În acel scop se studiază construirea unui elevator puternic, cu ajutorul căruia să se poată descărca din vapor părți de mașini în greutate pînă la 40.000 kgr.

Extras din evidența ofițierului de răstignere al orasului în luna Noemvrie 1919. Anunțuri pînă la final permanent: bărbătăi 132 femei 194. Negușatori, industriași 108, Soldații 532. Situația deosebită a deșertării 166. Arestanți 10. Anunțuri de deșertare 481. Servi și înfratre: bărbătăi 14, femei 93. Eșalii: femei 19. Sireni: înfratre: 3352, eșalii 3196. La olație: înfratre 4001, eșalii 3609. Amenințări, pedepsiri! 9. Au fost anunțati: în scris 5315 cu vorba 6159, sunta 11474. S. Shim-bări de locuințe 1952. Anunț de eșire 6045. Anunț de intrare 4601. Sunta 12608.

MAI NOU.

Alegerea de președinte la cameră.

În urma numirii lui Alexandru Vaida-Voevod de ministru-președinte, a devenit vacanț locul de președinte la cameră, și în urma numirii lui Pan Haliță de membru în guvern, a devenit vacanț locul de vice-președinte la cameră.

La alegerea făcută Marti președinte a fost ales Nicolae Iorga cu 168 de voturi contra 151, date pentru V. Goldiș, Vice-președinte a fost ales basarabeanul Cugureanu cu 204 voturi contra 22 ob-ținute de Vintilă Serghei.

Regatul România.

Consiliul Dirigent. — Resortul finanțelor.

Nr. 18265/1919. Secția V.

Ordonanță

către toate Prefecturile și direcțiunile financiare.

Pronunța deoarepe să ne stea la dispoziție materialul necesar la licidărea cu fost monar-hie și austro-ungară, iar pe de altă parte ca această licidăre să se întâpte în mod și formă co-răspunzătoare, pentru a putea anăsa interesele cetățenilor noștri, ordonanța următoare:

Să se formeze în trei zile după apariția acestui ordin în fiecare capitală de judecătore și în altă parte sărăcă de cei susținuți și și-a autorizătă de justiție, săfii oficii silvice și al minelor, delă-gați cămerel de comerț și indus-trie, cîte un reprezentant al bancherilor, comer-cianilor și industriașilor. Dacă în caz că ar lipsi unul din susținuții, îl sărăcă la sua aceasta în considerare, se poate forma comisă.

Totodată cu referire la acest ordin, comi-sia publică prin anunțuri și prin afișe, va arăta atenționei celor interesați, să legimeze și să declare comisie în mod autentic datele de-bite și credetele ce le au pe teritoriu fostei monarhii austro-ungare care nu aparțin la Ro-mânia Mare.

Declarătiva trebuie să conțină răspunsul la următoarele întrebări:

1. numele, ocupația și locuința declarato-riului;
2. suma debituțui sau creditului;
3. numirea terminiului când e scadența suma debituțui sau creditului;
4. adresa precisă a respectivului fată de cînd există creditul, adeca cu începere, și în fine
5. din care acăcere a provenit debiul sau credul.

Interesatul trebuie să facă aceasta declara-tiune în 14 zile după data publicării comisiei.

Declarația întârziată nu se va lăsa în con-siderare de secția de licidăre de mai târziu. Pagubele proveniente din aceasta le vor suporta interesatul.

Materialul adunat după scadența terminu-lui de declarare să se trimite îndată resortul finanțelor.

Totodată li se impune acestor comisii să examineze toate chestiile, iar observațiunile din cercul lor de activitate despre carieră cred că vor putea fi obiect în cîști licidări, vor raporta în scris resortul de finanțe.

Desigurării necesare în această cauză le dă resortul finanțelor.

Ciuj, la 20 Noemvrie 1919.

p. șef resortul finanțelor:

Dr. Dragomescu.

Extras dinordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

I. Vor fi considerați ca infractori:

I. Acei cari în răsu rău credința, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comanda, colporta, comentă, în orice chip, situri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de răs-bol, situația și dislocarea trupelor, dispoz-țiunile autorităților militare, sau orice che-stiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va juudeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare pînă la un an și cu amendă pînă la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi să-vărbiști în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsile prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi.

Nr. of. com. 220/1919

(384) 1-2

Publicație.

Comuna Moju dă în înreprindere, prin licitație publică nonsensă și verbală Impresunătă cu certificat în baza editerii pedoului "An de Iunie 60 m. lung și pește râu Cibin la 15 Decembrie 1919 a. m. la 9 ore în cadrul comunăi din Moju".

Vaduți 5% după suma oferită, sau 2000 cor pentru licitație verbală.

Oferitele închise trebesc înaintate până la deschiderea licitațiunii verbale la primăria comunălă. Oferte ulterioare după în bătaie licitației nu se mai primește.

Condițiile de licitație, deviza și prospectul material-lor se pot vedea în cările oficioase în birou notarului comunălă.

- Moju, la 5 Decembrie 1919.

Primăria comunălă.

Nr. 403/1919 prot.

(370) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de invățător la școală confesională din Răgău, protopresbiteratul Sibiului în virtutea de înșul consistorial din 5/18 Oct. a. e. Nr. 7573, să "scrie concurs cu termen de 15 zile" dela prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele imprenute cu acest post sunt salar 300 cor. dela parohie, restul din întregirea dela stat, 2 stănjini de lemn de foc în natură precum și grădină 1/4, jucăr în natură.

Această dată a instru copii în căstările liturgice și îi conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a căntă cu ei la liturghie.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze cerere cu documentele recunoscute (stat de botez, diploma de invățător și atestat de serviciu.)

Sibiul, în 17/29 Octombrie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 304/1919

(369) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător de la școala ortodoxă română din Zărari, protopresbiterat gr. cr. al Mediașului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele imprenute cu acest post sunt:

Salariu prescris de lege, ce se vorge de dela stat și toate adusele remunere, cuntrat și grădină în natură precum și 2 stănjini de lemn de foc.

Învățătorul să-și fie lângă îndatoririle prescrise de normele în vigoare, și dator se instruște și în școală de repere, iar în Dumineci și sărbători să conduce copiii la biserică și să cânte cu ei la sl. liturghie.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze cererile înscrise cu documentele prescrise în terminal arătat se bucură la oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului în conțelegeră cu comitetul parochial.

Mediș, la 1/14 Octombrie 1919.

Romulus Mirean
protopop.

Nr. 326/1919

(258) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de invățător la școală confesională din Zărari, Ribița, Vaca și Luncelul de la protopresbiteratul "Zărari" să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele imprenute cu acest post sunt cele asigurate de stat.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze cererile conform normelor în vigoare în terminal arătat subcabinetul oficiu protopopește.

Brad, la 25 Septembrie 1919.

Pompiliu Piso,
adm. protopopesc.

Nr. 278/1919.

(869) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante învățătoarei mai jos fixate din protopresbiteratul Ungurenilor să se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima scrisoare — pe lângă următoarele emolumente:

Bodiu: 400 cor. dela repartie, restul dela stat, cuntrat în natură și un 1/4, jucăr grădină.

Stâna: 520 cor. dela repartie, 8 jocăre de loc și 4 drăguș este computat în sumă de 80 cor.

Rugările instruite cu documentele prescrise se vor înainta în termenul deschis la subserbul oficiu protopopește.

Ungureni, 11 Noem, 1919.

Oficiul protopresbiteral din Ungureni în conțelegeră cu comitetul parochial vorbește.

Ioli Ghiorțan,
adm. propopesc.

Nr. 912/1919

(859) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de invățător în sensul hotărârii Consistoriale Nr. 8/19 Se. u. c. la grada confesională din Bojolt protopresbiteral Făgăraș se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele sunt:

Salari 600 cor. dela parohie restul dela stat.

Alteori este obișnuit la Dumineci și sărbători a căntă cu solarii de toate zilele și cu cel de reședință, la sfânta liturghie.

Documentul să se înainteze subsemnatului oficiu protopopește.

Făgăraș, în 18 Noemvrie 1919.

Oficiul protopopește român ortodox din Făgăraș la ordinul de sus.

Nicolae Borzen,
protopop.

"FRĂTIETATEA"

:- :- institut de credit și economii, societate pe acții în Sadu. :- :-

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «FRÄTIETATEA», societate pe acții, sunt invitați prin aceasta la

a XII-a adunare generală ordinată,

ce se va înține în Sadu, în casele institutului, în 21 Decembrie 1919 la 1 ord p. m. următoarea

Ordine de zi:

1. Raportul direcționii și al comitetului de supraveghiere și darea absoluitorului pe anul expirat 1918.
2. Propunerea direcționii și decidera asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea unui membru în direcție în locul celui demisionat.
4. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere în locul celui decedat.

Sadu, la 7 Decembrie 1919.

Directiunea.

Domnii acționari care doresc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt poziți, conform §-ui 20 din statut, și depun acțiile și documentele de plenipotențiaire cu o zi înaintea adunării generale la cassa institutului nostru.

Active.	Bilant general cu 31 Decembrie 1918.	Pasive.
Cassa în numărători	K 323656	K
Cambali	32.869	25.000
Oblig. intabulate	52.518	5.228 18
Oblig. neintabulate	17.824 40	130.810 45
Depozite proprii	25.992 40	Dividende neridicată
Realități (casele institutului)	10.000	109
Efecte	6.635 00	Creditori
Debitori	190—	685 40
Mobilier	3.020—	Profit
Interese transitoare restante	10.494 84	947 77
	162.780 60	162.780 80

Cheltuili.	Profit și Perderi și cu 31 Decembrie 1918.	Venituri.
Interese după depunerile	K 3.525 03	K t
Salare	1.300—	2.855 02
Diverse spese	451 21	133 59
Contribuții:		1.477 08
10% dare după depunerile	352 50	Interese dela împr. cambiale
dare directă	829 00	Interese dela oblig. intabulate
Marce de prezență	96—	Interese după depunerile proprii
Profit	947 77	Provizii
	7.501 57	2.417 01
		7.501 57

Sadu, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNE

D. Bunea m. p. Emilian Crăciun m. p. Ioan Pascu m. p. Ioan Popica m. p. Ioan Cândea m. p. prezident.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății, partite în bandă regulă.

Dumitru Popovici m. p. Dumitru Savolu m. p. Dumitru Popescu m. p. prezident.